

**Universitets- och
högskolerådet**

Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor

Föredragande
Torbjörn Lindquist
Utredare

010-4700390
torbjorn.lindquist@uhr.se

RAPPORT

Datum
2016-10-24

Diarienummer
Dnr 1.1.1-382-16

Postadress

Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress

Wallingatan 2
111 60 Stockholm

Telefon

010-470 03 00

Org nr

202100-6487

www.uhr.se

Antagning till högre utbildning vårterminen 2017

Statistik i samband med sista anmälningdag vt 2017

Innehållsförteckning

Antagning till högre utbildning vårterminen 2017	1
Innehållsförteckning	3
Sammanfattning	4
Rapporten – en bild av ansökningsläget vid sista anmälningdag.....	5
Statistik på individnivå	6
Antal sökande per kön och ålder sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017 ...	6
Antal sökande per program och kurser sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017	7
Sökande per lärosäte sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017	8
Sökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017	10
Antal sökande till lärar- och förskollärarytbildningar vt 2016 och vt 2017	12
Sökande till lärar- och förskollärarytbildningar uppdelat på examen vt 2016 och vt 2017	12
Sökande till förskollärarytbildningar uppdelat på kön vt 2016 och vt 2017 .	14
Sökande till grundlärarytbildningar uppdelat på kön och inriktning vt 2016 och vt 2017	16
Sökande till ämneslärarytbildningar uppdelat på kön och inriktning vt 2016 och vt 2017	18
Statistik på utbildningsnivå	20
Kurser respektive program att söka sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017	20
Kurser respektive program per lärosäte sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017	22
Kurser och program per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017	25
Bilaga 1: Definitioner av viktiga begrepp.....	28
Bilaga 2: Beskrivning av data som analyserats.....	30

Sammanfattning

Nedgången av antalet sökande till universitet och högskolor under de senaste två åren fortsätter inför våren 2017. Vid sista anmälningssdag inför studiestarten våren 2017 (vt 2017) var det 219 800 sökande, en nedgång med 2,8 procent från våren 2016 (vt 2016) då det var 226 200 personer som sökte.

Nedgången beror på att färre unga sökt utbildning. Antalet sökande som är högst 24 år gamla är åtta procent färre vt 2017 än vt 2016. Särskilt stor är nedgången av 22-åringar som minskat med 12 procent jämfört med vt 2016. Minskningarna i dessa åldrar beror till stor del på den rådande goda arbetsmarknaden. Ju bättre arbetsmarknadsläget är för unga, desto lägre är vanligtvis benägenheten att söka till studier, och vice versa.

Bland de sökande utgör kvinnorna en majoritet. Antalet sökande har gått ned för både kvinnor och män, så könsfördelningen är densamma vt 2017 som vt 2016, 63 procent kvinnor respektive 37 procent män.

När det gäller sökande till sex grupper av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina är det färre sökande vt 2017 än vt 2016 till lärar-, civilingenjörs-, sjuksköterske-, läkar- och socionomutbildningar, men fler sökande till högskoleingenjörsutbildningar. Särskilt stor är nedgången till sjuksköterskeutbildningar (-15 procent), vilket sannolikt hänger samman med att antalet erbjudna sjuksköterskeprogram minskat med 12 procent mellan vt 2016 och vt 2017.

Detta är några av de resultat som framkommer i denna rapport. Dessutom redovisas mer detaljerade uppgifter om utvecklingen av sökande till olika kategorier av lärarutbildningar och förändringar av utbudet av utbildningar.

Rapporten – en bild av ansökningsläget vid sista anmälningdag

I regleringsbrevet för budgetåret 2016 för Universitets- och högskolerådet anges att myndigheten till Utbildningsdepartementet ska lämna en redovisning av utfallet av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången vårterminen 2017 (vt 2017). Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med sista anmälningdag vt 2017, jämfört med vårterminen 2016 (vt 2016).

I rapporten redovisas statistik både på individ- och utbildningsnivå. I statistiken på individnivå beskrivs antagningen från de sökandes perspektiv, hur många som anmält sig till program respektive kurser och vad de valt i första hand. I statistiken på utbildningsnivå beskrivs antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka, hur många av dem som har sökande och hur många som har förstahands-sökande.

Några program som leder till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskollärarytbildningen redovisas särskilt detaljerat.

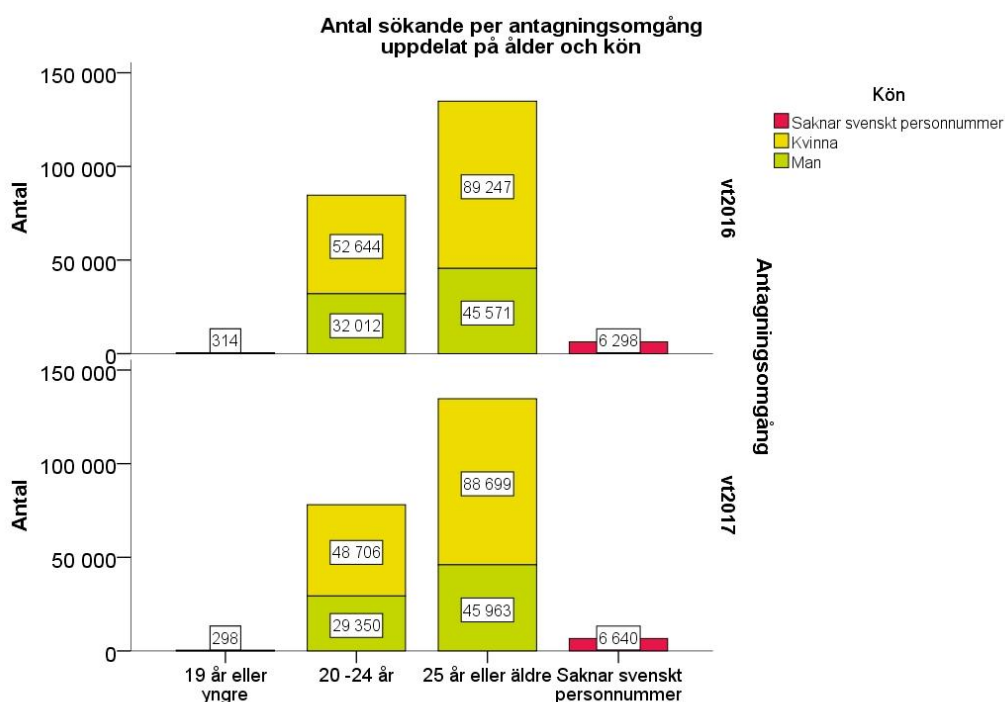
I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2. I de presenterade resultaten av antagningsomgångarna vt 2016 och vt 2017 ingår inställda utbildningar, utbildningar som ställts in mellan att antagningsomgången öppnade och fram till sista anmälningdag. Sena anmälningar är inte inkluderade, det vill säga anmälningar som inkommit efter midnatt sista anmälningdagen.

Statistik på individnivå

Antal sökande per kön och ålder sista anmälningssdag vt 2016 och vt 2017

Totalt sett var det 219 800 personer som sökte en eller flera utbildningar vid sista anmälningssdag i den nationella antagningsomgången vt 2017, att jämföra med 226 200 personer vt 2016. Det motsvarar en minskning på 2,8 procent.

Figur 1

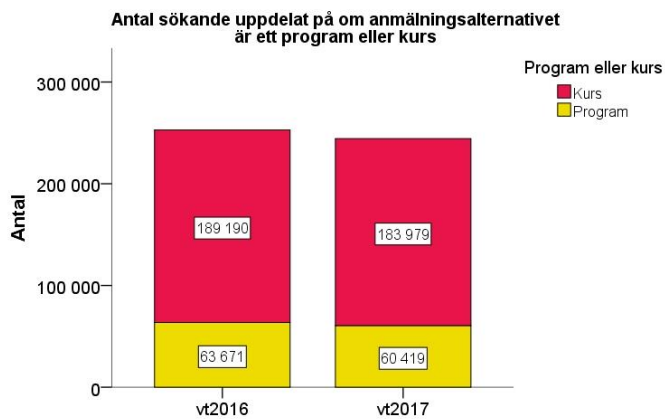
Antalet sökande kvinnor och män har minskat mellan vt 2016 och vt 2017, men minskningen är något större för kvinnor än för män, -3,2 respektive -2,9 procent (figur 1). Skillnaden i nedgång mellan kvinnor och män är så liten att könsfördelningen bland de sökande är densamma vt 2017 som vt 2016, 63 procent kvinnor respektive 37 procent män.

När det gäller olika ålderskategorier har det skett en påtaglig minskning av antalet sökande som är unga. Antalet sökande som är högst 24 år gamla är 8 procent färre vt 2017 än vt 2016. Särskilt stor är nedgången för 22-åringarna (-12 procent). Minskingarna i dessa åldrar beror till stor del på den rådande goda arbetsmarknaden. Ju bättre arbetsmarknadsläget är för unga desto lägre är vanligtvis deras benägenhet att söka till studier, och vice versa.

I övriga åldersgrupper 25 år eller äldre är förändringarna små, totalt sett så gott som oförändrade mellan vt 2017 och vt 2016. Den enda grupp sökande som ökat är gruppen som saknar svenskt personnummer. De var 5 procent fler vt 2017 än vt 2016. I sammanhanget är denna grupp antalsmässigt liten.

Antal sökande per program och kurser sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017

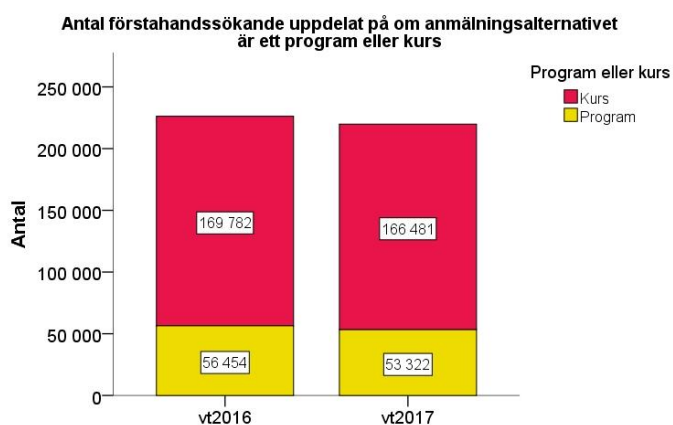
Figur 2

En sökande kan förekomma som sökande till såväl kurser som program.

Totalt antal sökande till kurser har minskat med tre procent och minskat med fem procent till program mellan vt 2016 och vt 2017. Trots det är fördelningen av totalt antal sökande mellan program och kurser i det närmaste identisk vt 2016 och vt 2017, där 75 procent av alla sökande sökte kurser och resten program (figur 2).

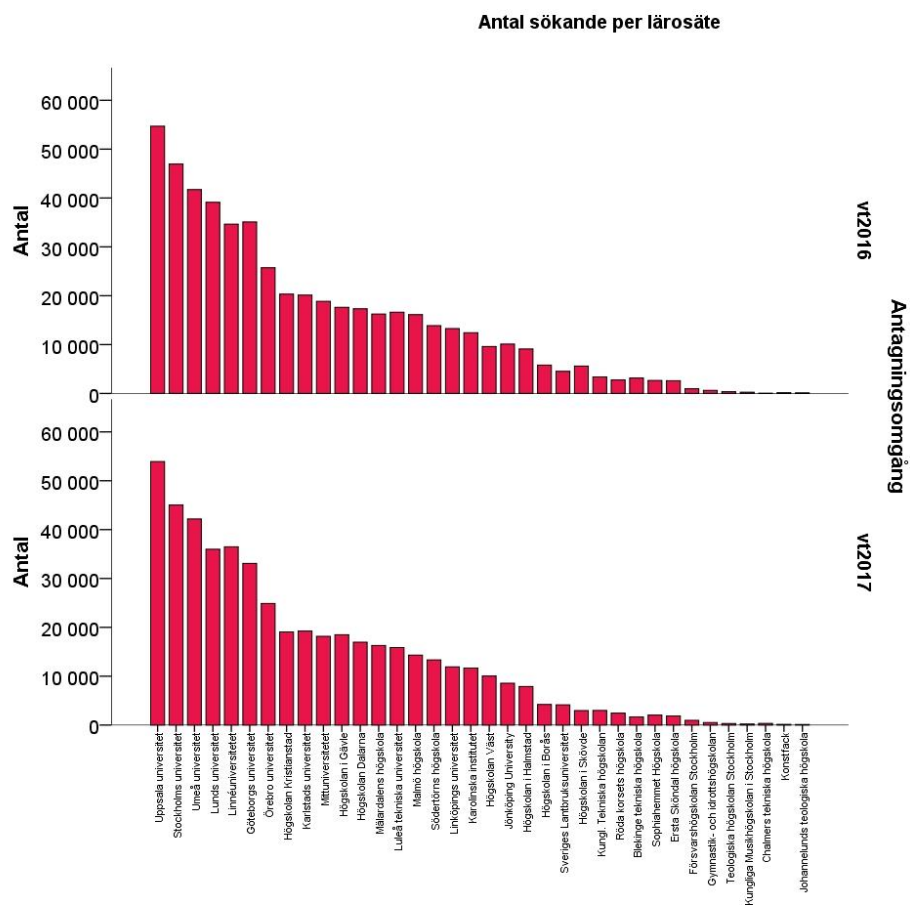
Figur 3

Antalet förstahandssökande till kurser har minskat med två procent och till program med knappt sex procent mellan vt 2016 och vt 2017. Trots det är fördelningen av totalt antal sökande mellan program och kurser snarlik vt 2016 och vt 2017, där tre av fyra förstahandssökande sökte kurser och resten program (figur 3).

Sökande per lärosäte sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017

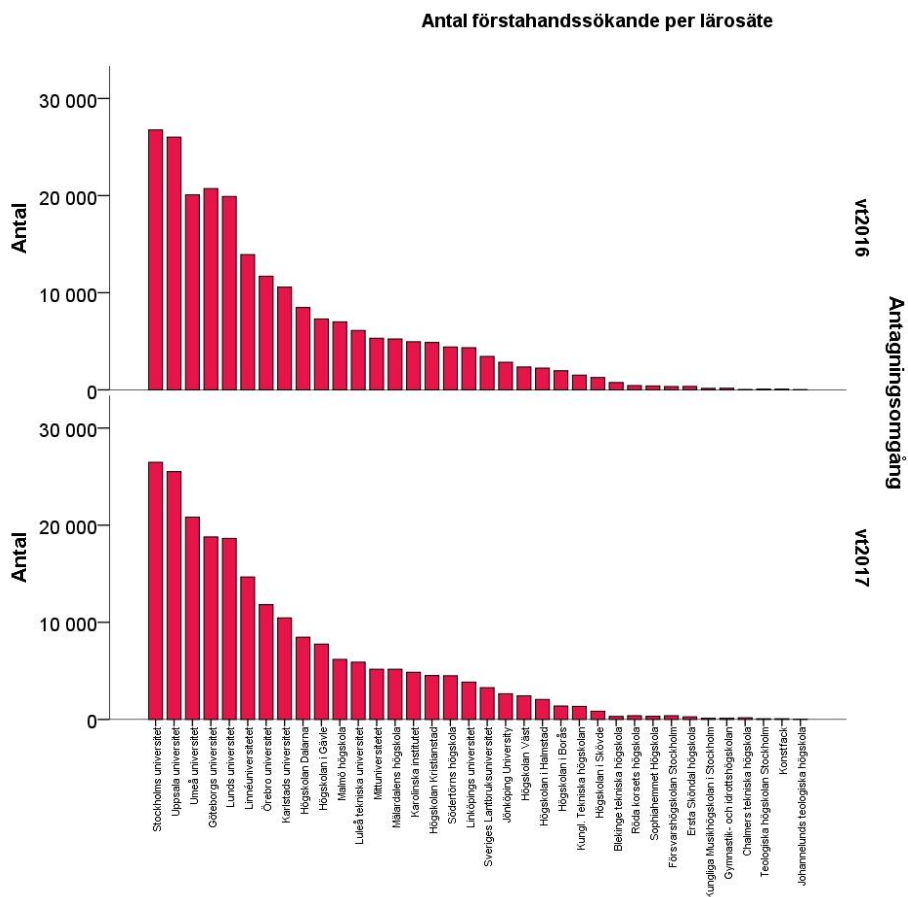
Figur 4

Uppsala universitet har flest totalt antal sökande vt 2017, följt av Stockholms universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet och Lunds universitet (figur 4). De högsta procentuella ökningarna har skett vid Linnéuniversitetet och Högskolan i Gävle, där totala antalet sökande ökade med drygt 5 respektive knappt 5 procent sedan vt 2016.

I faktiskt antal har Linnéuniversitetet den största ökningen av totalt antal sökande, drygt 1 800 fler. Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Skövde de största relativa minskningarna med 47 procent vardera. I faktiskt antal har Lunds universitet den största minskningen av totalt antal sökande, mer än 3 100 färre än vt 2016. En del av skillnaden i söktryck mellan lärosätena beror på om lärosätet har prioriterat kurser eller program i sitt utbildningsutbud.

Figur 5

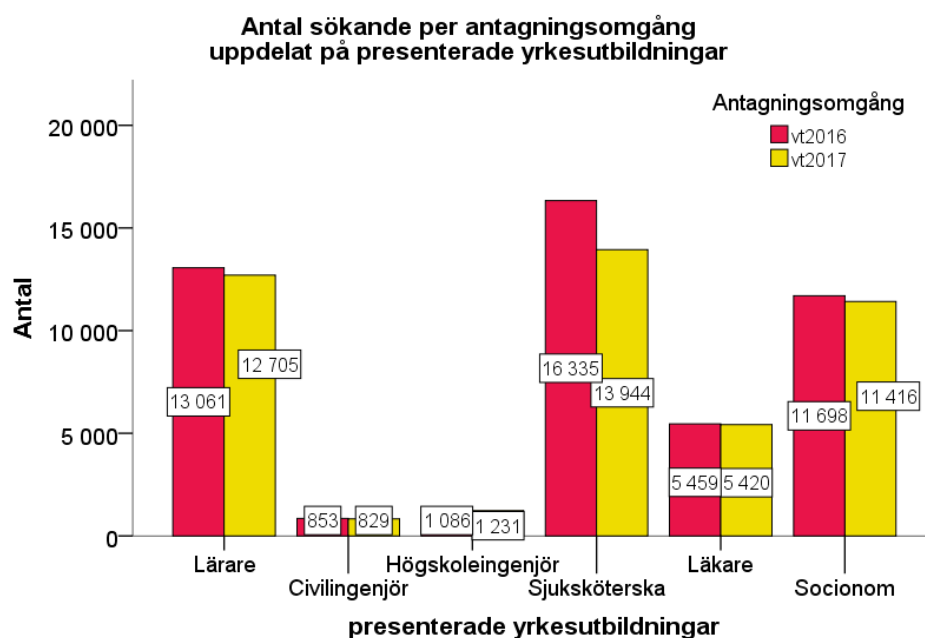
När det gäller förstahandssökande vt 2017 är det Stockholms universitet som har flest sökande, följt av Uppsala universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet och Lunds universitet (figur 5). Den högsta procentuella ökningen står Chalmers tekniska högskola och Johannelunds teologiska högskola för, båda har över 40 procent fler förstahandssökande vt 2017 än vt 2016, men då det är små sökandantal får mindre antalsförändringar stor betydelse.

I faktiska antal har Umeå universitet och Linnéuniversitet den största ökningen av förstahandssökande, omkring 740 fler vardera. Blekinge tekniska högskola har den största relativa minskningen med 59 procent. I faktiskt antal har Göteborgs universitet den största minskningen av förstahandssökande, mer än 1 900 färre vt 2017 än vt 2016, vilket delvis kan hänga samman med att det minskat sitt programutbud.

Sökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017

Här redovisas antalet sökande vid sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017 till några av de programutbildningar som leder till yrkesexamen, däribland lärar- och förskollärarytbildningar.

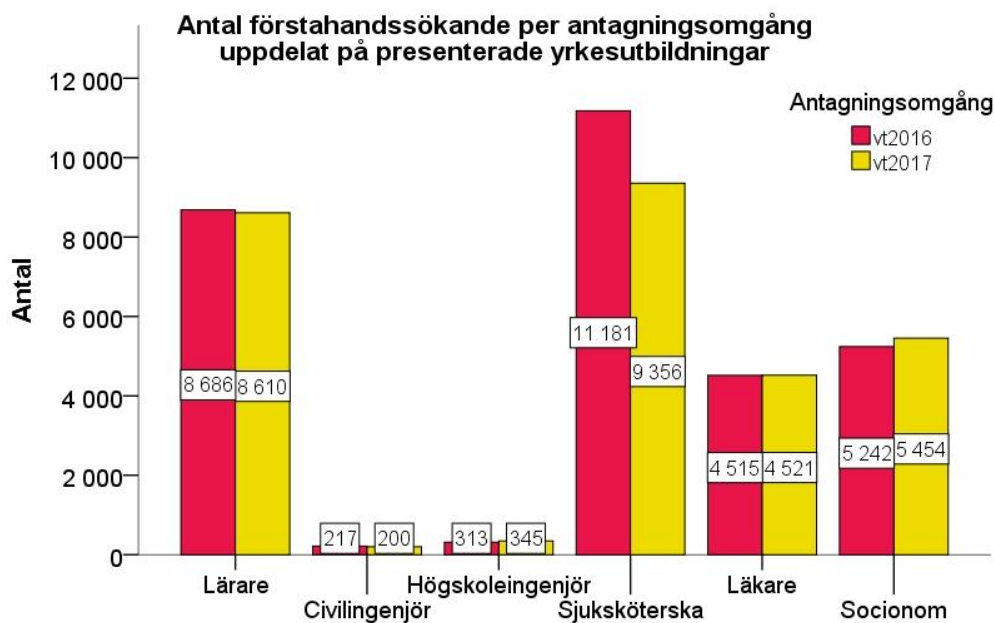
Figur 6

Det totala antalet sökande individer vid sista anmälningdag vt 2017 har minskat till alla presenterade programutbildningar som leder till yrkesexamen, förutom till högskoleingenjörsutbildningar (figur 6).

Till högskoleingenjörsutbildningar har antalet sökande vt 2017 ökat med 13 procent jämfört med vt 2016. Till lärar-, civilingenjör-, socionom- och läkarutbildningar har antalet sökande gått ned med mellan 0,7 och 2,8 procent. Minskningen var störst till sjuksköterskeutbildningar, som hade 15 procent färre sökande vt 2017 än vt 2016, vilket kan hänga samman med att antalet erbjudna sjuksköterskeprogram minskat med 12 procent mellan vt 2016 och vt 2017.

Figur 7

När det gäller antalet förstahandssökande till utbildningar som leder till yrkesexamina är utvecklingen en annan jämfört med utvecklingen för det totala antalet sökande. Antalet förstahandssökande har ökat till högskoleingenjör-, socionom- och läkarutbildningar, men minskat till lärar-, civilingenjör- och sjuksköterskeutbildningar jämfört med vt 2016 (figur 7).

Antalet förstahandssökande har ökat med 10,2 procent till högskoleingenjörutbildningar, med 4 procent till socionomutbildningar och med 0,1 procent till läkarutbildningar. I absoluta tal är ökningen störst till socionomutbildningar, med drygt 210 fler individer än förra året som sökt i första hand.

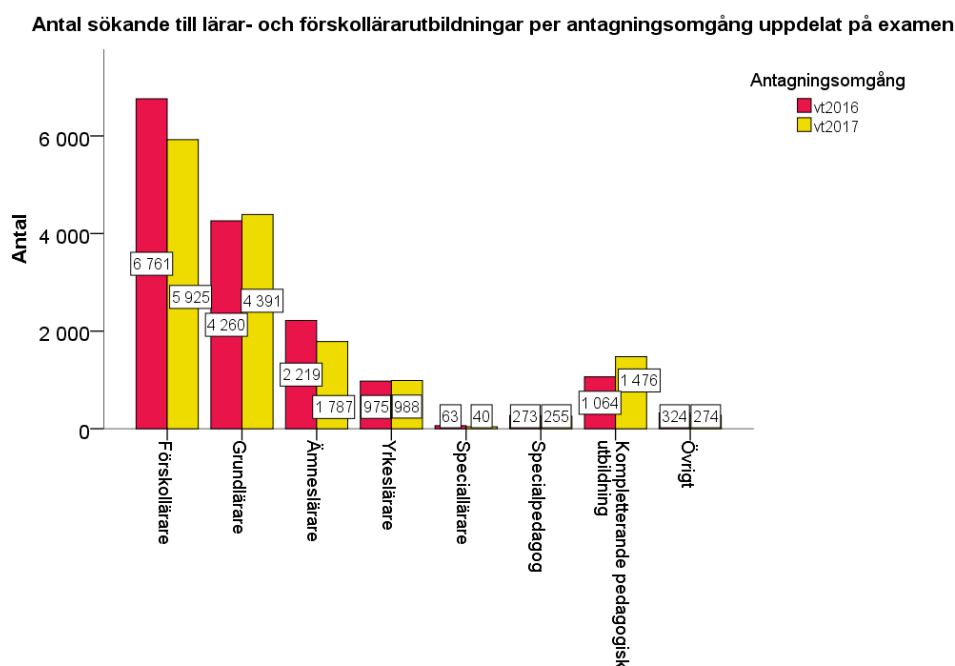
Till lärarutbildningar har antalet förstahandssökande minskat med 1 procent, till civilingenjörutbildningar med 7,8 procent och till sjuksköterskeutbildningar med 16,3 procent. I absoluta tal är minskningen störst till sjuksköterskeutbildningar, med drygt 1 800 färre individer än förra året som sökt i första hand.

Antal sökande till lärar- och förskollärarytbildningar vt 2016 och vt 2017

Antalet sökande till lärar- och förskollärarytbildning har redovisats tidigare i rapporten, utan uppdelning på kategori av utbildning. Här redovisas antalet sökande uppdelat utifrån vilken kategori av lärar- och förskollärarytbildning det handlar om, både totalt antal sökande och förstahandssökande.

Sökande till lärar- och förskollärarytbildningar uppdelat på examen vt 2016 och vt 2017

Figur 8

Övrigt står för lärarutbildningar som inte kan kategoriseras som förskollärare, grundlärare med mera.

Det totala antalet sökande till lärar- och förskollärarytbildningar har minskat mellan vt 2016 och vt 2017 (en minskning med 2,7 procent). Utvecklingen skiljer sig åt för olika lärarkategorier (figur 8).

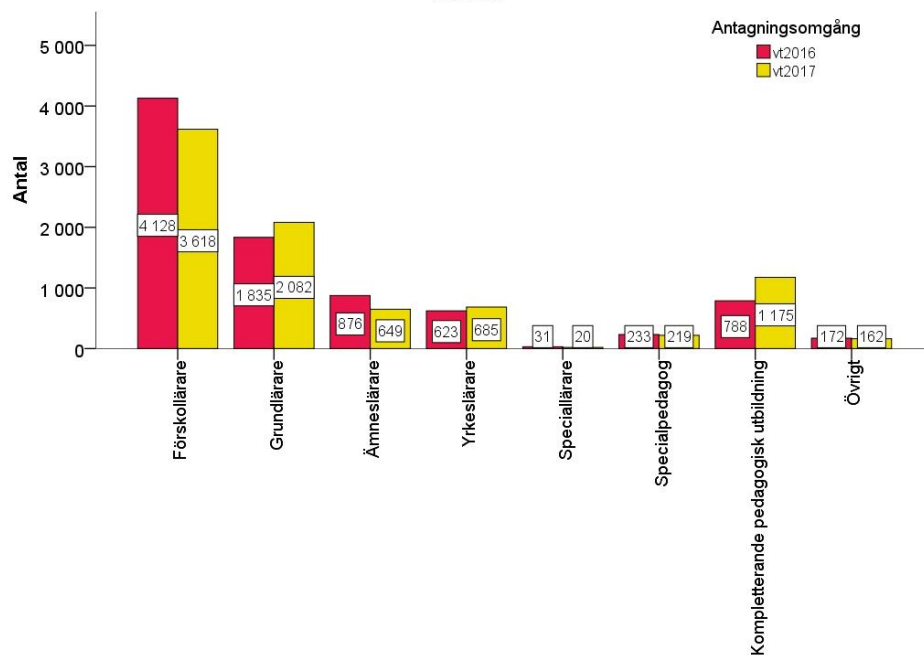
En minskning av antalet sökande har skett till speciallärare (-36,5 procent), ämneslärare (-19,5 procent), gruppen övrigt (-15,4 procent), förskollärare (-12,4 procent) och specialpedagoger (-6,6 procent).

En ökning av antalet sökande har skett till kompletterande pedagogisk utbildning (38,7 procent), grundlärare (3,1 procent) och yrkeslärare (1,3 procent).

Ökningen i absoluta tal är störst för kompletterande pedagogisk utbildning med 412 fler sökande och för grundlärare med 131 fler sökande vt 2017 än vt 2016.

Figur 9

Antal förstahandssökande till lärar- och förskollärarytbildningar per antagningsomgång uppdelat på examen

Övrigt står för lärarutbildningar som inte kan kategoriseras som förskollärare, grundlärare med mera.

Antalet förstahandssökande till lärar- och förskollärarytbildningar har minskat med 0,9 procent mellan vt 2016 och vt 2017. Utvecklingen skiljer sig åt för olika lärarkategorier (figur 9).

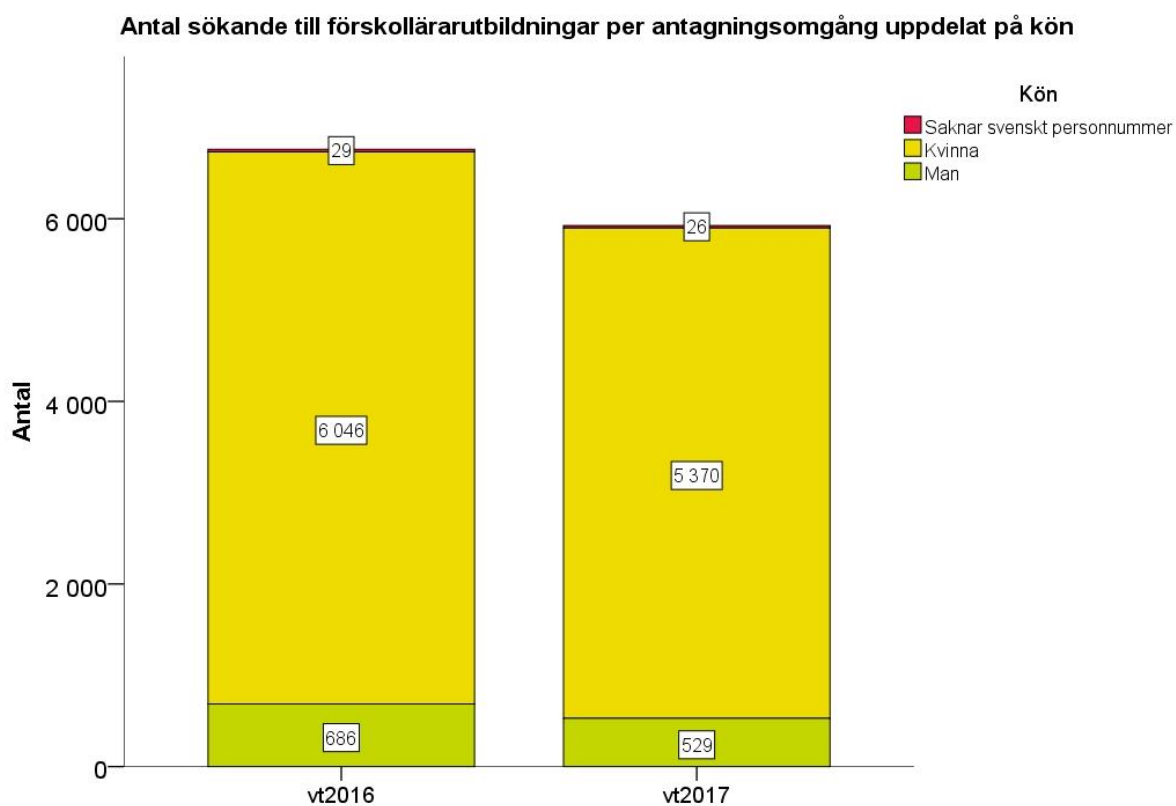
En minskning av antalet förstahandssökande har skett till speciallärare (-35,5 procent), ämneslärare (-25,9 procent), förskollärare (-12,4), specialpedagoger (-6,0 procent) och gruppen övrigt (-5,8 procent).

En ökning av antalet förstahandssökande har skett till kompletterande pedagogisk utbildning (49,1 procent), grundlärare (13,5 procent) och yrkeslärare (10 procent).

Ökningen i absoluta tal är störst för kompletterande pedagogisk utbildning med 387 fler förstahandssökande och för grundlärare med 247 fler vt 2017 än vt 2016.

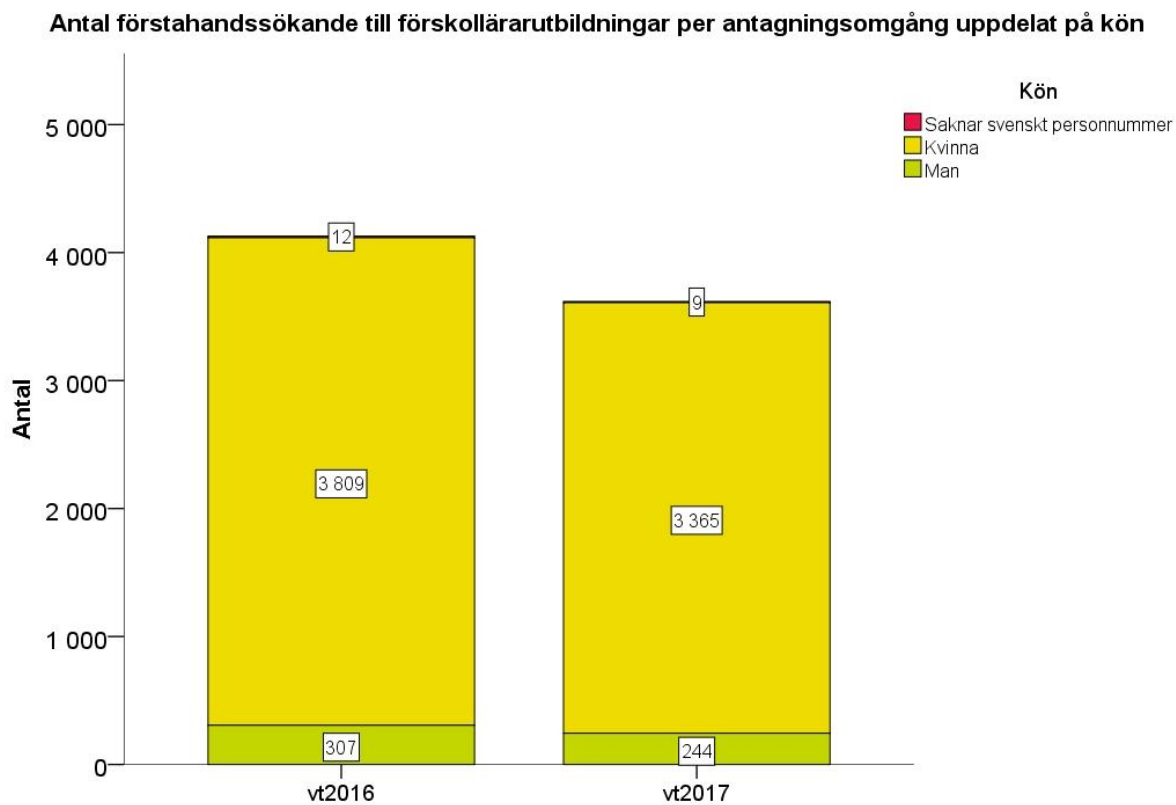
Sökande till förskolläraryr utbildningar uppdelat på kön vt 2016 och vt 2017

Figur 10

Det totala antalet sökande till förskolläraryr utbildningar har minskat med 12,4 procent vt 2017 jämfört med vt 2016 (figur 10). Antalet män har minskat med 23 procent, medan antalet kvinnor minskat med 11 procent. Det medför att kvinnodominansen bland sökande till förskolläraryr utbildningar ökat ytterligare. Vt 2016 var andelen män 10 procent och andelen kvinnor 90 procent, men vt 2017 har andelen män minskat till 9 procent och andelen kvinnor följaktligen ökat till 91 procent av sökande till förskolläraryr utbildningar.

Figur 11

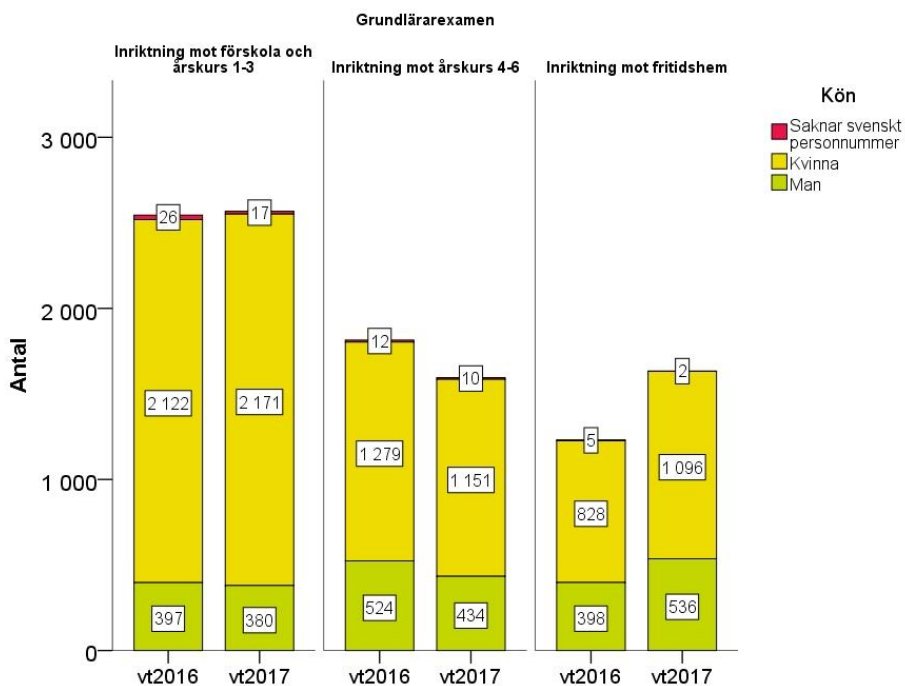
När det gäller förstahandssökande till förskolläraryr utbildningar vt 2017 har det skett en minskning med 12,4 procent jämfört med vt 2016 (figur 11).

Antalet män som har sökt till förskolläraryr utbildningar i första hand vt 2017 har minskat med 63 personer (-20,5 procent), och antalet kvinnor har minskat med 444 personer (-11,7 procent). Trots den större relativa minskningen för män än för kvinnor var könsfördelningen bland de förstahandssökande till förskolläraryr utbildningar densamma både vt 2017 och vt 2016, 93 procent kvinnor och 7 procent män.

Sökande till grundlärautbildningar uppdelat på kön och inriktning vt 2016 och vt 2017

Figur 12

Antal sökande till grundlärautbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

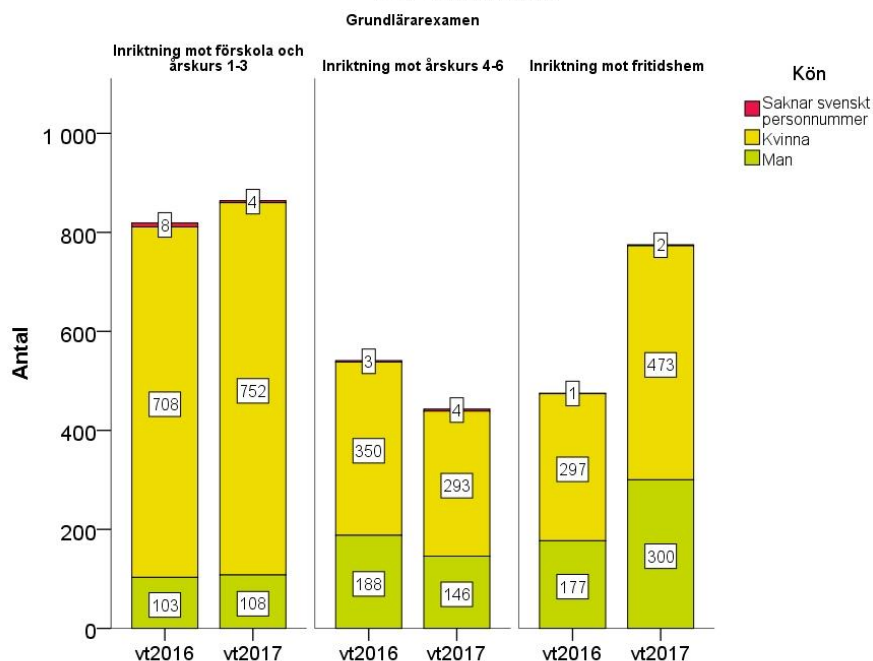

Antalet sökande har ökat till grundlärautbildningarna, främst till inriktning mot fritidshem (+32,7 procent) och till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 (+0,9 procent), medan antalet sökande till inriktning mot årskurs 4-6 har minskat (-12,1 procent) vt 2017 jämfört med vt 2016 (figur 12).

I absoluta tal är ökningen störst till inriktning mot fritidshem, med 403 fler sökande vt 2017 än vt 2016. Antalet män har ökat mindre än antalet kvinnor totalt sett vilket medfört att andelen män har minskat något till grundlärautbildningarna och kvinnomajoriteten har ökat ytterligare. Vt 2016 utgjorde kvinnorna 76 procent av antalet sökande, men 77 procent vt 2017.

Figur 13

Antal förstahandssökande till grundlärarutbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

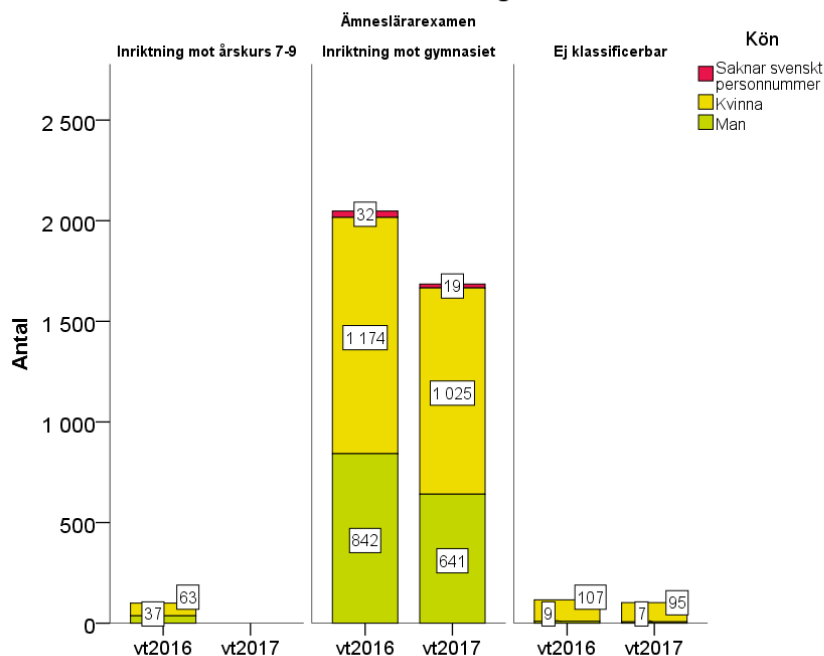
Antalet förstahandssökande har ökat till grundlärarutbildningarna, främst till inriktning mot fritidshem (+63,2 procent) och till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 (+5,5 procent), medan antalet förstahandssökande till inriktning mot årskurs 4-6 har minskat (-18,1 procent) vt 2017 jämfört med vt 2016 (figur 13).

I absoluta tal är ökningen störst till inriktning mot fritidshem, med 300 fler förstahandssökande vt 2017 än vt 2016. Antalet män har ökat mer än antalet kvinnor totalt sett vilket medfört att andelen män har ökat något till grundlärarutbildningarna och kvinnodominansen minskat något. Vt 2016 utgjorde kvinnorna 74 procent av antalet sökande, men 73 procent vt 2017.

Sökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på kön och inriktning vt 2016 och vt 2017

Figur 14

Antal sökande till ämneslärarutbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

Ej klassificerbart står för ämneslärarutbildningar som inte kan kategoriseras utifrån inriktning.

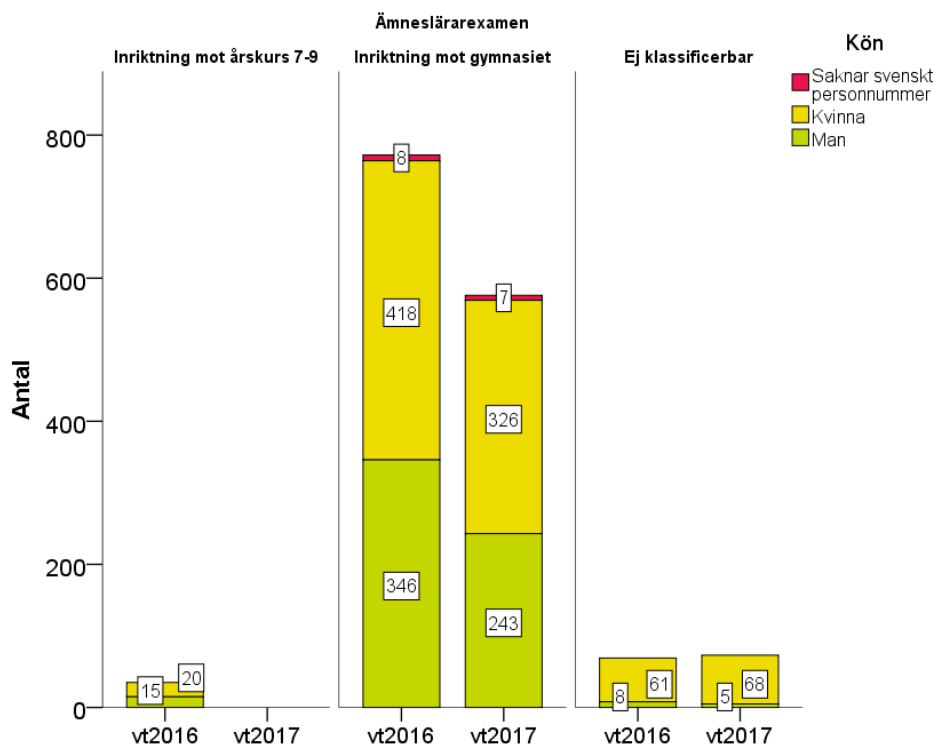
Totalt antal sökande till ämneslärarutbildningar har minskat med 21,1 procent vt 2017 jämfört med vt 2016. När det gäller inriktning mot gymnasieskolan har antalet sökande minskat med 17,7 procent.

Ämneslärarutbildningar med inriktning mot årskurs 7-9 erbjöds överhuvudtaget inte vt 2017. (figur 14).

Både antalet män och antalet kvinnor bland sökande har minskat. För inriktning mot gymnasiet har det skett en minskning med 23,9 procent för män och 12,7 procent för kvinnor. Det medför att könsfördelningen bland de sökande till ämneslärarutbildningar förskjutits mot en större andel kvinnor, från 60 till 63 procent mellan vt 2016 till 63 procent vt 2017.

Figur 15

Antal förstahandssökande till ämneslärarutbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

Ej klassificerbart står för ämneslärarlärarutbildningar som inte kan kategoriseras utifrån inriktning.

När det gäller de som sökt ämneslärarutbildning som sitt förstahandsval så är antalet också här betydligt lägre vt 2017 jämfört med vt 2016, minus 25,9 procent.

För inriktning mot gymnasieskolan har det skett en minskning med 25,4 procent av antalet förstahandssökande. Ämneslärarutbildningar med inriktning mot årskurs 7-9 erbjuds överhuvudtaget inte vt 2017 (figur 15).

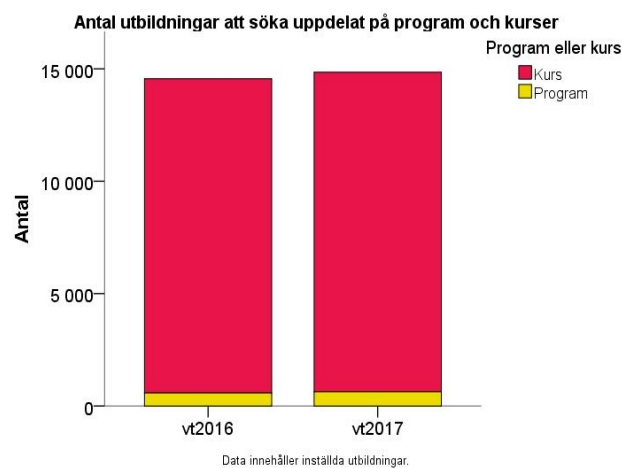
Andelen män av de förstahandssökande till ämneslärarutbildningar har också minskat, från 43 procent vt 2016 till 39 procent vt 2017.

Statistik på utbildningsnivå

Kurser respektive program att söka sista anmälningdag vt 2016 och vt 2017

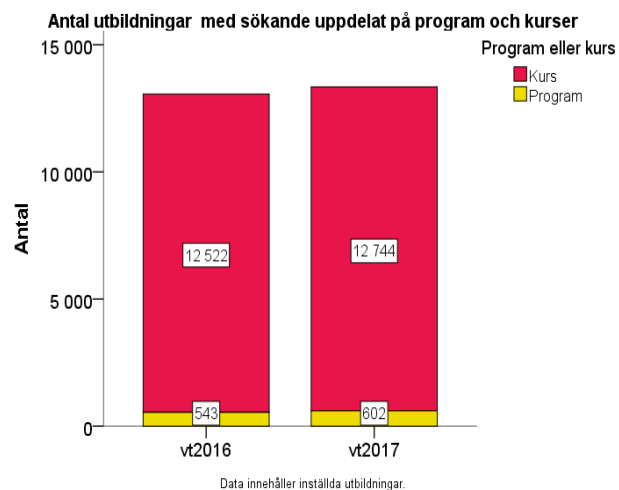
Totalt sett var det fler utbildningar vid sista anmälningdag vt 2017 än vt 2016 (figur 16). Antalet kurser var knappt två procent fler medan antalet program var 10 procent fler.

Figur 16

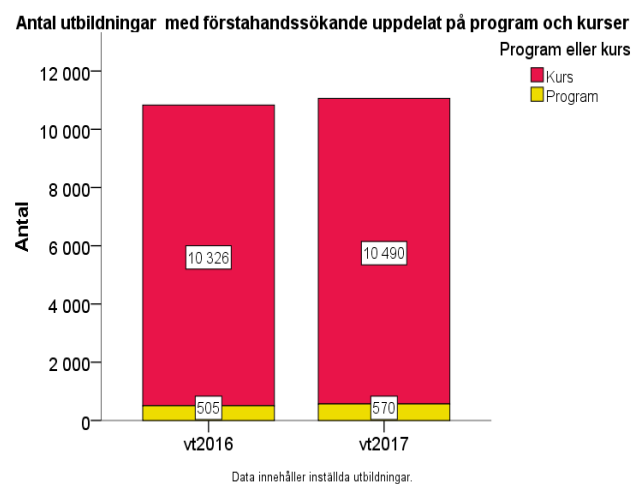
Antalet utbildningar med sökande vid sista anmälningdag vt 2017 var också fler än vid sista anmälningdag vt 2016 (figur 17). Antalet program med sökande vid sista anmälningdag var 11 procent fler, medan antalet kurser var knappt två procent fler.

Figur 17

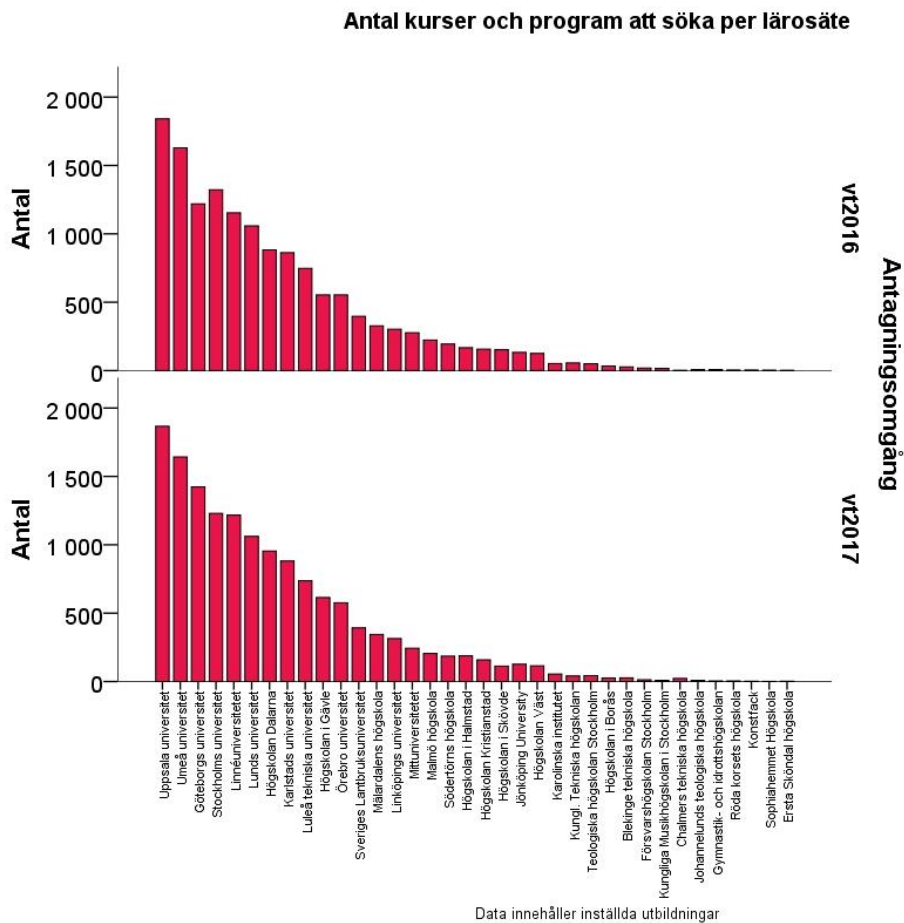
Även antalet utbildningar med förstahandssökande vid sista anmälningsdag har ökat, totalt med 2,1 procent vt 2017 jämfört med vt 2016 (figur 18). Antalet program var nära 13 procent fler, medan antalet kurser var knappt två procent fler.

Figur 18

Kurser respektive program per lärosäte sista anmälningssdag vt 2016 och vt 2017

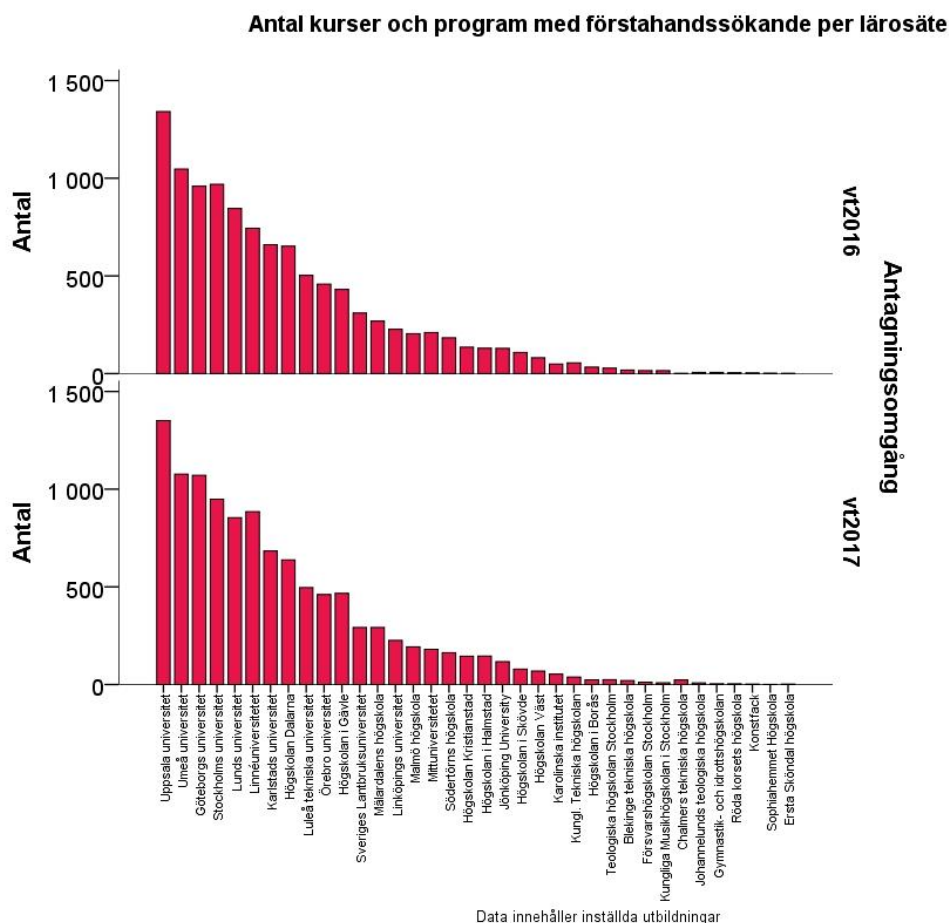
Figur 19

Det var sammantaget två procent fler utbildningar som erbjöds vid sista anmälningssdag vt 2017 än vid sista anmälningssdag vt 2016, 14 849 respektive 14 557 (figur 19). Av all utbildning som erbjöds vid sista anmälningssdag vt 2017 utgjorde kurser 96 procent och program följaktligen 4 procent. Fördelningen mellan antal program respektive kurser skiljer sig dock åt mellan lärosätena.

Det är Uppsala universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Linnéuniversitetet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser att söka. Dessa sex lärosäten erbjuder nära 57 procent av alla sökbara kurser och program vid sista anmälningssdag vt 2017.

Figur 21

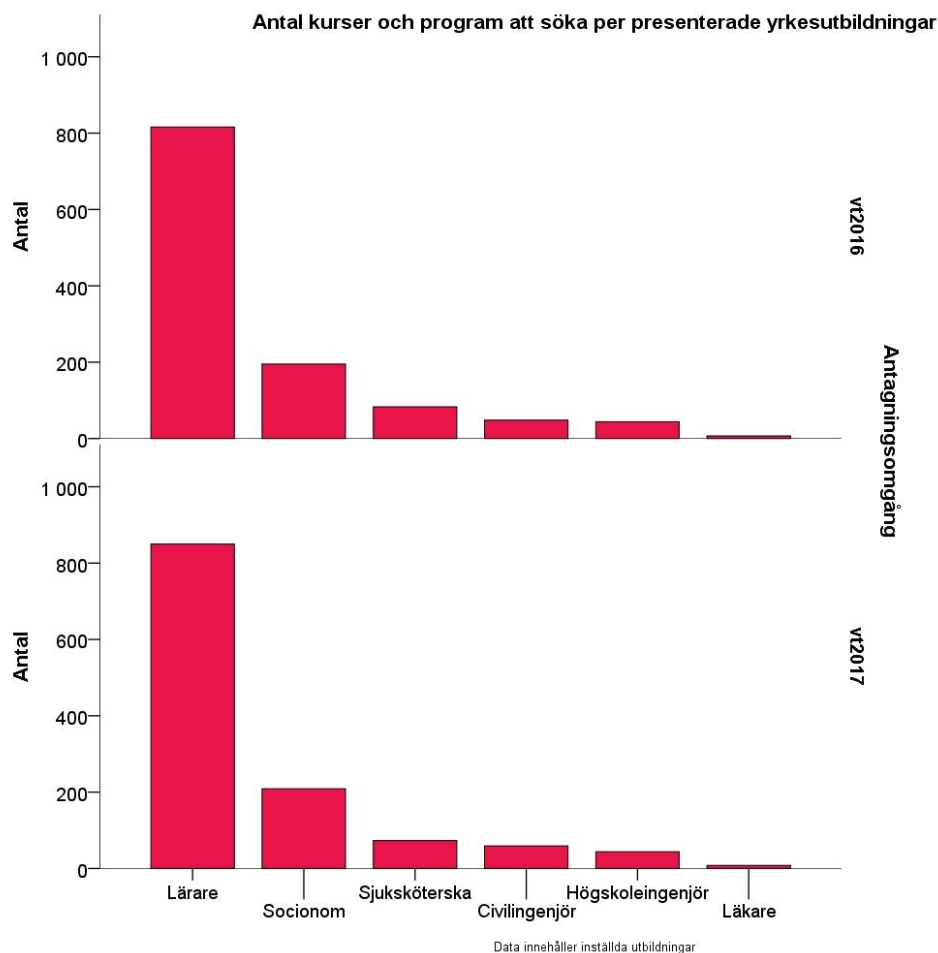
Vissa utbildningar, huvudsakligen fortsättningskurser, har enbart sökande som inte sökt utbildningen som sitt förstahandsval. Utbildningen ses av de sökande som ett lägre prioriterat studiealternativ, eftersom den sökande först behöver antas till startkursen som fortsättningskursen sedan bygger på. Det är därför färre utbildningar som har förstahandsökande än utbildningar som har sökande. Sammantaget var det 2,1 procent fler utbildningar med förstahandsökande vid sista anmälningdag vt 2017 än vid sista anmälningdag vt 2016, 11 060 respektive 10 831 (figur 21). Det var alltså cirka 2 300 utbildningar som enbart hade sökande som inte var förstahandsökande vid sista anmälningdag vt 2017. Vt 2016 var motsvarande antal utbildningar 2 200.

Av all utbildning med förstahandsökande vid sista anmälningdag vt 2017 utgjorde kurser 95 procent och program följaktligen 5 procent. Fördelningen mellan antal program respektive kurser med förstahandsökande skiljer sig dock åt mellan lärosätena, men det var återigen Uppsala universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Lunds universitet och Linnéuniversitetet som hade det största antalet program och kurser med förstahandsökande. Dessa sex lärosäten hade 56 procent av alla kurser och program med förstahandsökande vid sista anmälningdag vt 2017.

Kurser och program per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina sista anmälningssdag vt 2016 och vt 2017

Här redovisas antalet program och kurser inom några utbildningar som leder till yrkesexamina. Först redovisas utbudet av program och kurser, därefter program och kurser med sökande och sist program och kurser med förstahandssökande, i de två kategorierna.

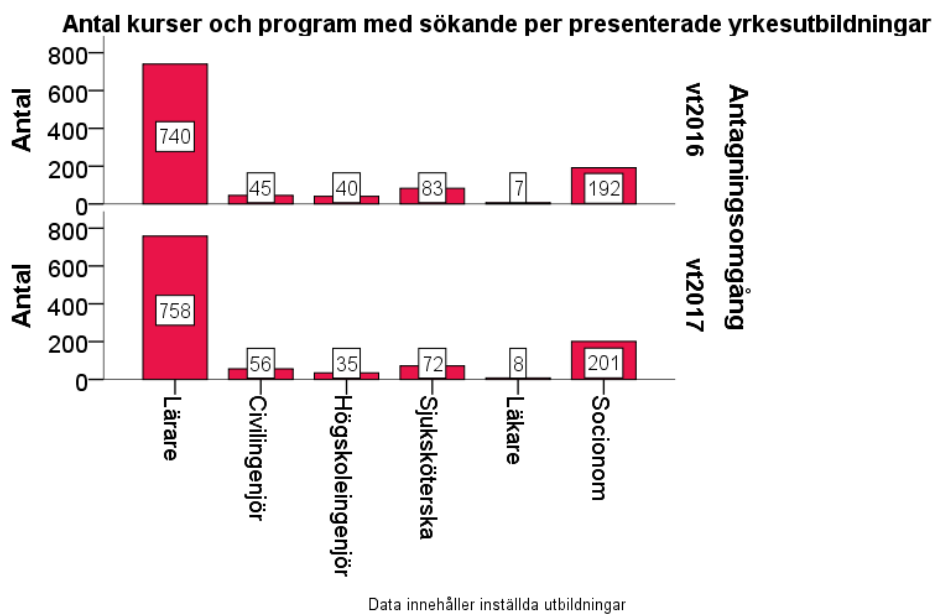
Figur 22

En ökning av program och kurser vid sista anmälningssdag vt 2017 kan ses för civilingenjörsutbildningar, som ökat med 23 procent (figur 22). Antalet program och kurser att söka inom socionomutbildningar har ökat med 7 procent. Även lärarutbildningar har ökat, med 4 procent.

Läkarutbildningar och högskoleingenjörsutbildningar är oförändrade, men för sjuksköterskeutbildningar har antalet kurser och program att söka minskat med 12 procent.

Figur 23

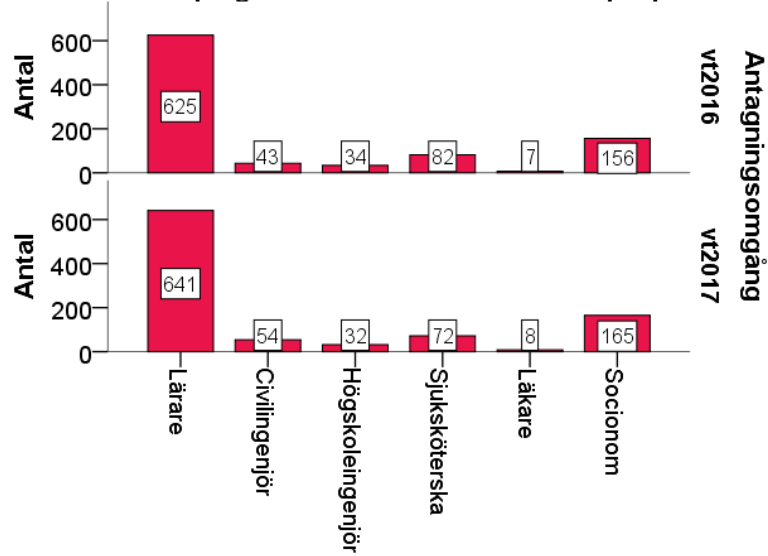

Trenden är densamma även för program och kurser med sökande vid sista anmälningsdag vt 2017, där en ökning på 24 procent kan ses för civilingenjörsutbildningar, 5 procent för socionomutbildningar och 2 procent för lärarutbildningar (figur 23).

Läkarutbildningar är oförändrade, men för både högskoleingenjör- och sjuksköterskeutbildningar har det skett minskningar med 13 procent.

Figur 24

Antal kurser och program med förstahandssökande per presenterade yrkesutbildningar

Data innehåller inställda utbildningar

Trenden är likartad när det gäller program och kurser med förstahandssökande vid sista anmälningdag vt 2017, där en ökning på 26 procent kan ses för civilingenjörsutbildningar, 6 procent för socionomutbildningar och 3 procent för lärarutbildningar (figur 24).

Läkarutbildningar är oförändrade, men för högskoleingenjörs- och sjuksköterskeutbildningar har det skett minskningar med 6 respektive 12 procent.

Bilaga 1: Definitioner av viktiga begrepp

Här nedan definieras några begrepp som är centrala för förståelsen av den antagningsstatistik som presenteras i rapporten. Begreppen kommer, så långt som möjligt, i kronologisk ordning.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar hanteras av Universitets- och högskolerådet på uppdrag av lärosätena. De nationella antagningsomgångarna är nationell hösttermin (ht), nationell vårtermin (vt), nationell sommartermin (st), antagningsomgång för masterutbildningar hösttermin (MASTER ht), antagningsomgång för masterutbildningar vårtermin (MASTER vt), internationella kurser hösttermin (IK ht) samt internationella kurser vårtermin (IK vt). I MASTER ht och vt ingår master- och magisterutbildningar. I internationella kurser ingår kurser på grundläggande och på avancerad nivå. I MASTER och IK ges undervisningen till övervägande delen på annat språk än svenska.

Program

Ett program är en kombination av kurser som fastställs av varje lärosäte och som är avsedd att leda till generell examen eller yrkesexamen inom högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där studenter som antas till en programutbildning inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra har valt ett upplägg där studenter som är antagna till programmet är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För ytterligare lärosäten ingår endast den initiala antagningen till programutbildningar i den nationella antagningsomgången. Därefter sköter lärosätena själva all antagning inom programmen.

Kurs

Kurs definieras som högskoleutbildning som har en avgränsad omfattning, fastställd av universitetet eller högskolan, och för vilken kursbevis ges. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående från program. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program (tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning).

Sista anmälningssdag

Den dag anmälan till högre studier skall vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningssdag. En sökande kan både ha sökalternativ där anmälan gjorts i tid och sökalternativ med sen anmälan. Lärosätena har möjlighet att låta sökalternativ vara

öppna för anmälan efter sista anmälningsdag. Det kan gälla något sökalternativ eller alla. En sen anmälan avser den som anmält sig efter sista anmälningsdag och fram till andra urvalet. En sen anmälan uppstår också när en sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i första urval kan efter kompletteringar bedömas som behöriga i andra urval, även om deras anmälan då räknas som sen anmälan.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska antas är att det, efter det att sökande som anmält sig i tid erbjudits plats, finns lediga platser till sökalternativet.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel till lärar- och förskolläraryr utbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller inte och oavsett om de är behöriga eller inte.

Förstahandssökande

Med förstahandssökande avses person som sökt viss högskoleutbildning som sitt förstahandsval. En sökande kan antas till fler utbildningar än sitt förstahandsval. Totalt kan en sökande antas till 45 högskolepoäng. Om en sökande anmält sig till en 15-poängskurs som sitt förstahandsval och ett program, 30 poäng, som sitt andrahandsval är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan antas till båda.

Bilaga 2: Beskrivning av data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande och antagna i rapporten ger en bild förenklad av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas statistikuppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas till vilken vid vissa specifika tidpunkter information förs över från antagningssystemet.

I dagsläget existerar så gott som all tänkbar information kring anmälan till svenska universitet och högskolor i antagningssystemet. Nästan alla dessa uppgifter kopieras en gång per dygn till speciell databas där data är sökbar via SQL-frågor i en miljö som inte stör själva arbetet med antagningarna.

Eftersom ovan nämnda databas uppdateras varje dag innebär detta att det aldrig är möjligt att ta fram sökande- och antagningsstatistik på ett repeterbart sätt. Då sökandeantal och övriga uppgifter i antagningssystemet hela tiden förändras under en antagningsomgång blir det praktiskt omöjligt att från dag till dag producera siffror som är jämförbara.

Genom att etablera en arbetsrutin för att göra uttag vid tre separata tillfällen under varje nationell antagningsomgång – med de uppgifter som anses mest relevanta för framtida uppföljning – har det gått att skapa en databas med statistiska och repeterbara siffror. Denna databas utgör underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras av Universitets- och högskolerådet.

Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den officiella sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet. Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urval och andra urval. Detta sker för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid tre tillfällen för varje antagningsomgång, vilket blir 21 gånger per år.

Informationen som finns i statistikdatabasen är utformad utifrån lärosätenas och antagningssystemets behov och är inte i första hand till för att göra statistiska bearbetningar eller presentationer, vilket innebär vissa begränsningar och påverkar vilka redovisningar som är möjliga att göra.